

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 15 września 2010 r.

w sprawie pomocy państwa, której Włochy zamierzają udzielić na rzecz Fri-El Acerra Srl (sprawy C 8/09 (ex N 357/08))

(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 6159)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2011/110/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi przepisami⁽¹⁾ oraz uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Dnia 22 maja 2008 r. odbyło się spotkanie przedzgłoszeniowe z udziałem przedstawicieli służb Komisji i władz włoskich.
- (2) W drodze elektronicznego zgłoszenia z dnia 16 lipca 2008 r., zarejestrowanego w Komisji tego samego dnia, władze włoskie zgłosiły Komisji, zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE, zamiar przyznania pomocy *ad hoc* na rzecz Fri-El Acerra Srl.
- (3) W pismach z dnia 2 września 2008 r. (D/53398) i 12 grudnia 2008 r. (D/54895) Komisja poprosiła o dodatkowe informacje, które władze włoskie przedstawiły w pismach z dnia 1 października 2008 r. (A/20101), 22 października 2008 r. (A/22018) i 19 stycznia 2009 r., z których ostatnie zostało zarejestrowane w Komisji dnia 21 stycznia 2009 r. (A/1460).
- (4) Dnia 10 marca 2009 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust.

2 TFUE w odniesieniu do tej pomocy. Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym* dnia 24 kwietnia 2009 r.⁽²⁾. Komisja wezwała w niej zainteresowane strony do przedstawienia uwag.

- (5) Dnia 15 maja 2009 r. beneficjent pomocy, Fri-El Acerra Srl, przedstawił uwagi dotyczące decyzji w sprawie wszczęcia postępowania (A/11823). Dnia 9 czerwca 2009 r. uwagi te zostały przesłane do Włoch, które mogły się do nich odnieść (D/52516). Dnia 7 lipca 2009 r. władze włoskie poprosiły o wydłużenie terminu na przedstawienie uwag o trzy miesiące (A/16162). Dnia 20 sierpnia 2009 r. służby Komisji udzieliły odpowiedzi, przyznając dodatkowy miesiąc na przedstawienie uwag (D/53581). Dnia 10 września 2009 r. władze włoskie poprosiły o natychmiastowe spotkanie, aby omówić przedmiotową sprawę z przedstawicielami służb Komisji (A/19513). Dnia 18 września 2009 r. władze włoskie przedłożyły uwagi do omówienia w czasie spotkania (A/20172); spotkanie odbyło się w Brukseli dnia 24 września 2009 r., w obecności prawników reprezentujących organ przyznający pomoc (region Kampanii) oraz beneficjenta pomocy (Fri-El Acerra Srl).

- (6) W piśmie z dnia 21 października 2009 r. (D/54421) służby Komisji przypomniały władzom włoskim, że na spotkaniu władze włoskie zgodziły się przekazać dodatkowe dokumenty i informacje. Władze włoskie ostatecznie przekazały te materiały dnia 2 listopada 2009 r., a przesyłka ta została zarejestrowana w Komisji tego samego dnia (A/23266). W piśmie z dnia 23 grudnia 2009 r. (D/55541) służby Komisji poprosiły władze włoskie o przekazanie kolejnych dokumentów, jeżeli te będą dostępne. W piśmie z dnia 1 lutego 2010 r. (A/1892) władze włoskie przekazały różne dokumenty, głównie pochodzące od beneficjenta pomocy. Włochy przedstawiły dodatkowe objaśnienia w wiadomości e-mail: z dnia 5 maja 2010 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 95 z 24.4.2009, s. 20.

⁽²⁾ Dz.U. C 95 z 24.4.2009, s. 20.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

- (7) Władze włoskie zgłosiły zamiar przyznania pomocy regionalnej *ad hoc* przedsiębiorstwu Fri-El Acerra Srl, zgodnie z wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 („wytycznymi z 2007 r.”) ⁽³⁾, na przekształcenie zamkniętej elektrowni ciepłej w Acerra w regionie Kampania w elektrownię zasilaną olejem roślinnym (biopaliwem). Kampania to region NUTS II, który kwalifikuje się do pomocy regionalnej na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE, w przypadku którego zgodnie z krajową mapą pomocy regionalnej Włoch na lata 2007–2013 standardowy pułap pomocy regionalnej dla dużych przedsiębiorstw wynosi 30 % ekwiwalentu dotacji brutto (EDB) ⁽⁴⁾. Zamiarem władz włoskich było, aby pomoc ta wspierała rozwój regionalny.

2.1. Beneficjent pomocy

- (8) Beneficjentem pomocy jest przedsiębiorstwo Fri-El Acerra Srl (zwane dalej „Fri-El Acerra” lub „beneficjentem”). Przedsiębiorstwo Fri-El Acerra utworzono dnia 20 grudnia 2005 r. jako prywatną spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (*società a responsabilità limitata*), w której 95 % udziałów posiadała spółka Fri-El Acerra Holding Srl, a pozostałe 5 % NGP SpA, właściciel zamkniętej elektrowni ciepłej. Dnia 9 lutego 2006 r. spółka NGP tymczasowo podniosła swój udział w Fri-El Acerra z 5 % do 90,5 %, w zamian za przeniesienie na rzecz Fri-El Acerra oddziału przedsiębiorstwa NGP związanego z elektrownią. Kilka dni później, dnia 20 lutego 2006 r., udział NGP obniżono do 49 %, a kilka miesięcy później, dnia 10 października 2006 r., przywrócono go do wartości 5 %.
- (9) W momencie zgłoszenia środka przedsiębiorstwo Fri-El Acerra było w 95 % spółką zależną Fri-El Acerra Holding, a pozostałe 5 % akcji należało do NGP. W styczniu 2009 r. władze włoskie poinformowały Komisję, że dnia 11 grudnia 2008 r. NGP zdecydowała się wycofać z posiadania Fri-El Acerra. Obecnie zatem Fri-El jest spółką zależną będącą w całości własnością Fri-El Acerra Holding, a zatem grupy Fri-El Group Green Power SpA.
- (10) Spółka Fri-El Green Power SpA („Fri-El Group”) została założona w prowincji Bolzano w 1994 r. przez trzech braci Gostner: przedsiębiorstwo produkuje i sprzedaje energię elektryczną ze źródeł odnawialnych. Fri-El Group działa w szczególności w dziedzinie produkcji energii wiatrowej, produkując energię elektryczną w 19 farmach wiatrowych we Włoszech. Projekt inwestycyjny w Acerra jest pierwszym, w którym grupa, do której należy beneficjent, ma produkować energię z płynnej

biomasy: inne elektrownie na biomasę i biogaz są w trakcie rozwoju ⁽⁵⁾.

- (11) Spółkę NGP utworzono w 2003 r., w wyniku zbycia zakładu produkcji poliestrów w Acerra przez przedsiębiorstwo Montefibre, producenta włókien akrylowych i poliestrowych. NGP popadła w problemy i otrzymała pomoc na restrukturyzację w kwocie łącznej 20,87 miliona EUR, którą zgłoszono Komisji (NN 15/2007, C 14/2007). Komisja zatwierdziła pomoc na rzecz NGP dnia 16 lipca 2008 r. ⁽⁶⁾ Jednym z elementów planu restrukturyzacji przedstawionego przez władze włoskie była sprzedaż zamkniętej elektrowni ciepłej.
- (12) Władze włoskie przekazały dane potwierdzające, że w 2006 r. zarówno odbiorca pomocy, jak i Fri-El Group były MŚP.
- (13) W trakcie oceny władze włoskie przekazały informacje o zmianie struktury własności beneficjenta pomocy. Z informacji tych wynikało, że w momencie przeniesienia własności zamkniętej elektrowni, w lutym 2006 r., przedsiębiorstwo NGP, poprzedni właściciel aktywów, posiadało 90,5 % akcji Fri-El Acerra. Następnie, w trakcie roku 2006, udział NGP w Fri-El Acerra zmalał do 5 %.

2.2. Projekt inwestycyjny

- (14) Zgłoszony projekt inwestycyjny realizowano w regionie Kampania, w przemysłowej strefie Acerra. Zamknięta elektrownia ciepła należąca do NGP została przejęta i przekształcona w elektrownię wytwarzającą energię z wykorzystaniem olejów roślinnych, głównie oleju palmowego.
- (15) Nowa elektrownia obejmuje cztery silniki spalinowe Wartsilä 18V46, o mocy 17,2 MW każda, oraz jedną turbinę parową o mocy 6-MW. Całkowita ilość produkowanej energii elektrycznej i ciepłej wynosi 74,8 MW.
- (16) Władze włoskie poinformowały Komisję, że prace nad projektem rozpoczęto w lipcu 2007 r., a miały się zakończyć w 2009 r. Jednakże zakup starej elektrowni zainicjowano w rzeczywistości w lutym 2006 r. Zgodnie z powszechnie dostępnymi informacjami elektrownia na biopaliwo działa od 2009 r. ⁽⁷⁾
- (17) Władze włoskie przedstawiły Komisji zezwolenia i licencje dotyczące zgodności projektu inwestycyjnego z krajowymi i europejskimi przepisami w zakresie ochrony środowiska.

⁽³⁾ Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13.

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie pomocy państwa, sprawa N 324/2007 *Włochy: krajowa mapa pomocy regionalnej na lata 2007–2013*, C(2007) 5618 def. cor. (Dz.U. C 90 z 11.4.2008, s. 4).

⁽⁵⁾ Informacje ze strony internetowej Fri-El Group: www.fri-el.it

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji z dnia 16 lipca 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 14/07 (ex NN 15/07) udzielonej przez Włochy na rzecz NGP/SIMPE (Dz.U. L 301 z 12.11.2008, s. 14).

⁽⁷⁾ Informacja pochodzi ze strony internetowej Fri-El Group: www.fri-el.it

2.3. Koszty kwalifikowalne projektu

- (18) Nominalna wartość całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji wynosi 80 635 000 EUR⁽⁸⁾, na co składa się 3 300 000 EUR na projekt i studia wykonalności, 60 920 000 EUR na nowe urządzenia i maszyny (nowej elektrowni na biopaliwo), oraz pozostała kwota na istniejącą infrastrukturę i prace budowlane. Koszty zakupu istniejącej infrastruktury obejmują koszt zakupu zamkniętej elektrowni ciepłej (8 296 000 EUR) oraz stalowych zbiorników na paliwo (420 000 EUR), które poprzednio należały do NGP.
- (19) Władze włoskie przekazały Komisji szczegółowe informacje o zakupie przez Fri-El Acerra zamkniętej elektrowni od NGP. Władze włoskie wyjaśniły, że gdy przedsiębiorstwo NGP obejmowało akcje w podwyższonym kapitale Fri-El Acerra, NGP przeniósł do Fri-El Acerra swój oddział związany z elektrownią o łącznej wartości 8 296 520 EUR; na kwotę tę składało się zadłużenie względem stron trzecich o wartości 3 771 043 EUR, a różnicę, zaokrągloną do kwoty 4 525 000 EUR, przydzielono na poczet rezerw. Władze włoskie przedstawiły zewnętrzną wycenę potwierdzającą wartość elektrowni.
- (20) Władze włoskie przedstawiły również kopię umowy między Fri-El Acerra i NGP dotyczącą sprzedaży zbiorników na paliwo. Uzgodniona cena wynosiła 4 200 000 EUR. Na etapie wstępnej oceny, pomimo prośby Komisji, władze włoskie nie przedstawiły zewnętrznej wyceny potwierdzającej wartość tych zbiorników na paliwo.
- (21) Władze włoskie stwierdziły, że poniesione przez beneficjenta pomocy koszty wyniosły 35 000 000 EUR w 2007 r. i 45 635 000 EUR w 2008 r.

2.4. Finansowanie inwestycji

- (22) Władze włoskie stwierdziły, że kwota 21 000 000 EUR, równa 25 % całkowitych kosztów inwestycji wynoszących 80 635 000 EUR (wartość nominalna), ma pochodzić ze środków własnych Fri-El Acerra; pomoc miała wynieść 19 500 000 EUR, a resztę miano sfinansować krótkoterminowymi oraz średnio- i długoterminowymi pożyczkami bankowymi.

2.5. Podstawa prawna środka pomocy *ad hoc*

- (23) Władze włoskie stwierdziły, że spółka Fri-El Acerra uruchomiła projekt inwestycyjny w celu przekształcenia elektrowni Acerra w 2006 r. (w dniu nabycia zamkniętej elektrowni), na podstawie zobowiązania ze strony władz włoskich w ramach porozumienia programowego na rzecz skoordynowanych działań na obszarze kryzysu przemysłowego NGP SpA w Acerra (*Accordo di*

programma per l'attuazione coordinata dell'intervento nell'area di crisi industriale della NGP Spa di Acerra). Zdaniem władz włoskich, efekt zachęty można było dostrzec w porozumieniu programowym, które było prawnie wiążące.

- (24) Porozumienie programowe zawarto dnia 15 lipca 2005 r. między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz NGP, Montefibre i Edison SpA i dotyczy ono zakładu NGP oraz innych działań w strefie Acerra. Porozumienie nie odnosi się do pomocy na przekształcenie zamkniętej elektrowni. Wymienia się w nim inwestycje, które mają być przeprowadzone, oraz środki, które mają być podjęte w celu przeprowadzenia restrukturyzacji NGP. Przedsiębiorstwo energetyczne Edison SpA, które nie jest powiązane z Fri-El Acerra, było wymieniane w tym czasie jako przyszły inwestor w istniejącej elektrowni, jednak ostatecznie wycofało się ono z transakcji. Porozumienie programowe zostało następnie zmienione protokołem z dnia 6 kwietnia 2006 r.⁽⁹⁾ i protokołem z dnia 8 kwietnia 2008 r.
- (25) Decyzję regionu Kampania o przyznaniu Fri-El Acerra pomocy regionalnej *ad hoc* na przekształcenie elektrowni w Acerra podjęto 26 października 2007 r.
- (26) We wstępnym zgłoszeniu władze włoskie przedstawiły chronologię wydarzeń i stwierdziły, że podstawę prawną pomocy stanowią następujące dokumenty:
- protokół z dnia 8 kwietnia 2008 r. zmieniający porozumienie programowe; oraz
 - uchwała nr 1857 organu wykonawczego regionu Kampania z dnia 26 października 2007 r.⁽¹⁰⁾

2.6. Pomoc

- (27) Zgłoszony środek dotyczy pomocy na przejęcie i przekształcenie istniejącego zakładu, który zamknięto. Pomoc miałaby mieć formę bezpośredniej dotacji o łącznej wartości nominalnej 19,5 miliona EUR.

3. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (28) Po wstępnej ocenie środka Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące tego, czy zgłoszoną pomoc można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE w świetle wytycznych z 2007 r., i podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 TFUE. Poniżej wyjaśniono wątpliwości wyrażone przez Komisję w tej decyzji.

⁽⁸⁾ Wszystkie wartości są wartościami nominalnymi, o ile nie wskazano inaczej.

⁽⁹⁾ Sam protokół jest datowany na dzień 6 kwietnia 2006 r., choć jego załączniki podpisano 4 kwietnia 2006 r.

⁽¹⁰⁾ *Deliberazione della Giunta Regionale della Regione Kampania n. 1857*, opublikowana w dzienniku urzędowym regionu Kampania (BURC), nr 63 z 3 grudnia 2007 r.

Efekt zachęty

- (29) Komisja miała wątpliwości, czy pomoc może mieć efekt zachęty wymagany w pkt 38 wytycznych z 2007 r.: „W przypadku pomocy *ad hoc* właściwy organ, przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu, musi wydać list intencyjny w sprawie przyznania pomocy uzależniający je od zatwierdzenia pomocy przez Komisję”. Dokument, który władze włoskie wskazały jako list intencyjny, tj. porozumienie programowe z dnia 15 lipca 2005 r. nie spełniał tych warunków bowiem nie przyznawał pomocy na projekt, nie wymieniał beneficjenta pomocy, projektu ani kwoty pomocy. Podmiot będący beneficjentem pomocy utworzono formalnie dopiero później, dnia 20 grudnia 2005 r. Zgodnie z dostępnymi Komisji informacjami, projekt rozpoczął się w lutym 2006 r., przejęciem zamkniętej elektrowni ciepłej, które stanowiło pierwszy koszt kwalifikowalny w ramach zgłoszonego środka pomocy, natomiast pierwszy dokument, który można by uznać za list intencyjny w rozumieniu pkt 38 wytycznych z 2007 r., został wystawiony przez region Kampania znacznie później, dnia 26 października 2007 r.

Koszty kwalifikowalne

- (30) Komisja wyraziła również wątpliwość, czy część istniejących aktywów, mianowicie zamknięta elektrownia ciepła, została zakupiona przez niezależnego inwestora w rozumieniu pkt 34 i 35 wytycznych z 2007 r., w których stwierdza się: „W przypadku nabycia zakładu pod uwagę bierze się wyłącznie koszty nabycia aktywów od stron trzecich ... Nabycie środków trwałych związanych bezpośrednio z zakładem może być również uznane za inwestycję początkową, jeśli ... środki nabyte są przez niezależnego inwestora”. W momencie transakcji spółka Fri-El Acerra, beneficjent pomocy, była kontrolowana przez NGP, właściciela sprzedawanych aktywów. Dokładniej rzecz ujmując, w momencie przeniesienia aktywów, NGP posiadało 90,5 % akcji Fri-El Acerra: dnia 9 lutego 2006 r. podwyższono kapitał Fri-El Acerra z 10 000 EUR do 100 000 EUR, a akcje powstałe w wyniku tego podwyższenia kapitału objęła wyłącznie spółka NGP. Tym samym NGP tymczasowo zwiększyło swoje zaangażowanie kapitałowe w Fri-El Acerra z 5 % do 90,5 %. Po przeniesieniu, które miało miejsce dnia 9 lutego 2006 r., niemal natychmiast nastąpił proces, który doprowadził do wycofania się NGP z większościowego akcjonariatu w Fri-El Acerra. Jedynie kilka dni po tej dacie, dnia 20 lutego, udział NGP zmniejszono do 49 %, a kilka miesięcy później, dnia 10 października, do 5 %.

- (31) Nie było jasne, czy przeprowadzony później zakup od NGP innych istniejących aktywów – zbiorników na paliwo – odbył się „w warunkach rynkowych”, czego wymagają pkt 34 i 52 wytycznych z 2007 r. Władze włoskie nie przedstawiły wyceny sporządzonej przez niezależnego eksperta, jasno określającej cenę rynkową zbiorników na paliwo.

Wkład w rozwój regionalny

- (32) Nie wykazano, że pomoc *ad hoc* na rzecz Fri-El Acerra przyczynia się do rozwoju regionalnego, czego wymaga pkt 10 wytycznych z 2007 r.: „W wyjątkowych przypadkach, w których przewiduje się przyznanie indywidualnej pomocy *ad hoc* pojedynczej firmie ..., państwo członkowskie musi udowodnić, że projekt przyczynia się do osiągnięcia celów spójnej strategii rozwoju regionalnego”. Nie wydaje się, aby wystarczającymi argumentami były stworzenie (lub utrzymanie) 25 miejsc pracy, za pomoc w kwocie 19,5 miliona EUR, oraz wkład elektrowni na biopaliwo o mocy 75 MW w zmniejszenie regionalnego deficytu energetycznego wynoszącego 2 489 MW, a pomoc wydaje się nieproporcjonalna do skutków projektu. Nie wykazano też w sposób wyraźny, że projekt może przyczynić się do rewitalizacji strefy przemysłowej Acerra.
- (33) Komisja poprosiła władze włoskie i strony trzecie o przedstawienie uwag dotyczących tego, czy nowa elektrownia wytwarzająca energię z wykorzystaniem oleju palmowego przyczyni się faktycznie do rozwoju obszaru Acerra i regionu Kampania.

Zgodność z przepisami w zakresie ochrony środowiska

- (34) W swojej decyzji Komisja poprosiła również o uwagi władz włoskich dotyczące zastosowania Wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska („wytycznych środowiskowych z 2008 r.”)⁽¹⁾.

4. UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ STRONY TRZECIE ORAZ UWAGI PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

- (35) Jak wspomniano powyżej, Komisja otrzymała uwagi od beneficjenta pomocy, Fri-El Acerra, dnia 15 maja 2009 r. Władze włoskie odniosły się do tych uwag w pismach z dnia 18 września i z dnia 2 listopada 2009 r. Dnia 1 lutego 2010 r. w następstwie kolejnego wniosku Komisji, władze włoskie dostarczyły Komisji dokumenty przekazane przez beneficjenta pomocy.

4.1. Streszczenie uwag otrzymanych od beneficjenta pomocy, Fri-El Acerra*Efekt zachęty*

- (36) Jeżeli chodzi o efekt zachęty, Fri-El Acerra odwołuje się do różnych dokumentów podpisanych przez władze włoskie w latach 2004-2008 mających na celu rewitalizację strefy przemysłowej Acerra. W szczególności Fri-El

⁽¹⁾ Dz.U. C 82 z 1.4.2008, s. 1.

Acerra odwołuje się do protokołu ustaleń z dnia 12 maja 2004 r.⁽¹²⁾, porozumienia programowego z dnia 15 lipca 2005 r.⁽¹³⁾, protokołu do porozumienia programowego z dnia 6 kwietnia 2006 r.⁽¹⁴⁾, uchwały nr 1857 organu wykonawczego regionu Kampania⁽¹⁵⁾ oraz protokołu do porozumienia programowego z dnia 8 kwietnia 2008 r.⁽¹⁶⁾ Fri-El Acerra twierdzi, że w zasadzie wątpliwości wyrażone przez Komisję w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania nie uwzględniają w odpowiedni sposób tych dokumentów, w szczególności porozumienia programowego podpisanego dnia 15 lipca 2005 r., które, jak twierdzi Fri-El Acerra, jest instrumentem prawnie wiążącym w odniesieniu do pomocy na wszystkie działania, które spółka podjęła później.

- (37) Komitet nadzorujący realizację porozumienia programowego odbył dwa posiedzenia, dnia 29 września i dnia 6 października 2005 r., protokoły których Włochy przekazały Komisji; na drugim z tych posiedzeń przedstawiciel NGP wymienił spółkę Fri-El Acerra jako potencjalnego inwestora, który zgłosił zainteresowanie przejęciem starej elektrowni, pod warunkiem że ten projekt inwestycyjny będzie się kwalifikował do pomocy regionalnej.
- (38) Fri-El Acerra uważa, że uzasadnione oczekiwanie zostało wzmocnione pierwszym protokołem do porozumienia programowego podpisanym przez władze włoskie dnia 6 kwietnia 2006 r., w którym art. 3 w oczywisty sposób wskazuje na obowiązek regionu Kampania do zapewnienia wsparcia finansowego na projekt nowej elektrowni zasilanej biopaliwem. Dlatego też Fri-El Acerra uważa, że region Kampania miał prawny obowiązek wsparcia inwestycji na długo przed datą 7 czerwca 2006 r., gdy Fri-El Acerra formalnie złożyła pierwszy wniosek o pomoc. Kroki podjęte przez region Kampania później, w dniu 26 października 2007 r. i w dniu 8 kwietnia 2008 r., tylko potwierdziły ten obowiązek.

Koszty kwalifikowalne

- (39) W kwestii kosztów kwalifikowalnych Fri-El Acerra zgadza się z Komisją, że w chwili przeniesienia aktywów (zamkniętej elektrowni), dwie spółki NGP i Fri-El Acerra nie były niezależne, gdyż NGP miała 90,5 % akcji w Fri-

El Acerra. Jednakże Fri-El Acerra podkreśla, że transakcja odbyła się na zasadach rynkowych, jako że cenę nabycia określono według wartości ustalonej przez niezależnego eksperta. Fri-El Acerra dodaje, że udział NGP w Fri-El Acerra spadł do 5 % na koniec 2006 r. Aby wyeliminować jakiegokolwiek wątpliwości, że NGP mogłyby uzyskać jakąś korzyść, Fri-El Group przejęła pozostałe 5 % od NGP dnia 11 grudnia 2008 r. Dlatego też Fri-El Acerra jest zdania, że przejściowa kontrola NGP nie odzwierciedlała średnio- i długoterminowych przesłanek ekonomicznych, ale wynikała z konkretnego mechanizmu wybranego na potrzeby przeniesienia aktywów (zamkniętej elektrowni).

- (40) Cenę zapłaconą za pozostałe aktywa, które Fri-El Acerra nabyła od NGP (zbiorniki na paliwo), ustalono w przedwstępnej umowie zakupu z dnia 8 marca 2006 r., a Fri-El Acerra potwierdza, że odzwierciedlała ona wartość rynkową aktywów. Na dowód tego Fri-El Acerra sporządziła nowy dokument z wyceną wartości zbiorników na paliwo, przygotowany przez tego samego niezależnego eksperta, który wycenił wartość zamkniętej elektrowni. Ten nowy raport eksperta, sporządzony *ex post* w 2009 r., w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego, odnosi się wyraźnie do cen rynkowych tych używanych aktywów w listopadzie 2008 r. i potwierdza cenę zapłaconą NGP przez beneficjenta pomocy.

Wkład w rozwój regionalny

- (41) Jeżeli chodzi o wkład projektu w rozwój regionalny, Fri-El Acerra zwraca przede wszystkim uwagę na 25 utworzonych miejsc pracy. Fri-El Acerra podkreśla również, że elektrownia zasilana biopaliwem stanowi część nowej strategii rozwoju dla strefy przemysłowej Acerra. Ta strategia rozwoju uwzględnia potrzebę nowych inwestycji, które w niewielkim stopniu oddziałują na środowisko, takich jak elektrownia zasilana biopaliwem Fri-El Acerra. Z wyłączeniem części wcześniej zajmowanej przez Montefibre, Agencja Rozwoju Przemysłu prowincji Neapol⁽¹⁷⁾ zamierza przekształcić ten obszar w ośrodek innowacji przemysłu lotniczego. To wszystko miałyby znaczący wpływ na zatrudnienie, na środowisko naturalne oraz na warunki społeczno-gospodarcze w regionie, a elektrownia Fri-El Acerra zasilana biopaliwem pozytywnie przyczynia się do osiągnięcia celów tej strategii.

Zgodność z przepisami w zakresie ochrony środowiska

- (42) Wreszcie, jeżeli chodzi o ochronę środowiska, Fri-El Acerra odnosi się do tych samych dokumentów programowych regionu Kampania, które wcześniej wymieniały władze włoskie: wytycznych z 2002 r. dotyczących zrównoważonego rozwoju w sektorze energetycznym, które określają cele regionalnej polityki energetycznej;

⁽¹²⁾ Protokół ustaleń (*Protocollo d'intesa*) miał na celu znalezienie rozwiązania kryzysu przemysłowego w NGP i został podpisany 12 maja 2004 r. między innymi przez władze krajowe, regionalne i lokalne, Sviluppo Italia, Montefibre SpA, NGP SpA, Edison SpA oraz związki zawodowe.

⁽¹³⁾ Wymienione powyżej.

⁽¹⁴⁾ Pierwszy protokół do porozumienia programowego (*Protocollo integrativo dell'Accordo di programma*) miał na celu znalezienie rozwiązania kryzysu przemysłowego w Ilmas SpA, i został podpisany dnia 6 kwietnia 2006 r. między innymi przez władze krajowe, regionalne i lokalne, Sviluppo Italia, Consorzio ASI di Napoli, Exide Italia Srl, ILMAS SpA oraz związki zawodowe.

⁽¹⁵⁾ Wymieniona powyżej.

⁽¹⁶⁾ Drugi protokół do porozumienia programowego (*Protocollo integrativo dell'Accordo di programma*) został podpisany dnia 8 kwietnia 2008 r. między innymi przez władze krajowe, regionalne i lokalne, NGP i Fri-El Acerra.

⁽¹⁷⁾ *Consorzio per l'Area di Sviluppo Industriale della Provincia di Napoli*.

planu działania na rzecz regionalnego rozwoju gospodarczego z 2006 r.; oraz planu energii ekologicznej z 2008 r. Fri-El Acerra uważa, że wszystkie te dokumenty w oczywisty sposób wskazują na zapotrzebowanie na elektrownię zasilaną źródłami odnawialnymi w regionie Kampania.

4.2. Streszczenie uwag państwa członkowskiego

Efekt zachęty

- (43) W piśmie z 18 września 2009 r. władze włoskie przedstawiły dokładną argumentację dotyczącą wymogu istnienia efektu zachęty określonego w pkt 38 wytycznych z 2007 r. W szczególności władze włoskie uważają, że wytyczne z 2007 r. nie określają wyraźnie, jaką formę ma mieć wymagany list intencyjny.
- (44) Władze włoskie powtarzają, że porozumienie programowe podpisane dnia 15 lipca 2005 r. miało charakter wiążący, i potwierdzają że postępowanie administracyjne rozpoczęło się nie później niż protokół ustaleń z 2004 r., który obejmował zobowiązanie ze strony władz publicznych do zapewnienia zachęt w odniesieniu do rewitalizacji strefy przemysłowej Acerra. Władze włoskie uważają, że pierwszy protokół do porozumienia programowego, z dnia 6 kwietnia 2006 r., zawiera domniemane odniesienie do Fri-El Acerra, oraz że stwierdza się w nim, że region Kampania zamierza stworzyć zachęty w odniesieniu do inwestycji w nową elektrownię.
- (45) Władze włoskie dowodzą, że tożsamość prywatnych podmiotów, które mają realizować projekt, ma zupełnie marginalne znaczenie, jeśli tylko projekt zachowuje uzgodniony zakres oraz uzgodnione cele społeczno-ekonomiczne i przemysłowe. Podkreślają, że gdyby zachęty nie były dostępne, inwestor nie zlokalizowałby swojej działalności na omawianym obszarze, co pokazuje protokół z posiedzenia komitetu nadzorującego realizację porozumienia programowego z dnia 6 października 2005 r.

Koszty kwalifikowalne

- (46) Władze włoskie potwierdzają stanowisko Fri-El Acerra w odniesieniu do wzajemnej niezależności Fri-El Acerra i NGP: jedynym i wyłącznym właścicielem projektu i beneficjentem pomocy jest Fri-El Acerra, spółka całkowicie niezależna od spółki NGP. Spółka NGP posiadała tymczasowy udział w Fri-El Acerra tylko przez krótki okres, w konsekwencji wybranego przez te podmioty mechanizmu przeniesienia elektrowni⁽¹⁸⁾. W piśmie z dnia 2 listopada 2009 r., władze włoskie wyjaśniają powody przeniesienia elektrowni z NGP do Fri-El Acerra nie poprzez sprzedaż aktywów, ale poprzez, po pierwsze, przeniesienie części przedsiębiorstwa do Fri-El Acerra, a następnie przeniesienie posiadanych przez NGP akcji do Fri-El Group; powodami były przede wszystkim: a) kwestie podatkowe; b) możliwość zapłaty w ratach; oraz c) kwestie związane z zezwoleniami.

- (47) Jeżeli chodzi o ustalenie wartości aktywów, władze włoskie zauważają, że Fri-El Acerra zapłaciła za zamkniętą elektrownię kwotę odpowiadającą wartości ustalonej przez niezależnego eksperta; że nie może zatem być żadnej ewentualnej wątpliwości, że przeniesienie elektrowni odbyło się między niezależnymi stronami; oraz że w każdym razie transakcja odbyła się na zasadach rynkowych.

- (48) Te same uwagi dotyczące niezależności NGP i Fri-El Acerra odnoszą się oczywiście również do nabycia zbiorników na paliwo. Zatem sprzedaż zbiorników również odbyła się między niezależnymi stronami. Natomiast wartość zbiorników została ustalona przez strony przy ścisłym przestrzeganiu warunków rynkowych oraz przy zastosowaniu tych samych kryteriów i parametrów, które zastosował niezależny ekspert w wycenie elektrowni.

Wkład w rozwój regionalny

- (49) Jeżeli chodzi o wkład w rozwój regionalny, władze włoskie potwierdzają w swoich uwagach, że projekt inwestycyjny:
- spowoduje zwiększenie zatrudnienia, poprzez bezpośrednie stworzenie 25 nowych miejsc pracy;
 - wygeneruje efekt mnożnikowy, w wyniku koncentracji znaczących inicjatyw przemysłowych na obszarze Acerra, przy czym co najmniej 10 kolejnych miejsc pracy zostanie stworzonych w związku z dostawami i przechowywaniem oleju palmowego oraz transportowaniem go;
 - będzie odgrywał znaczną rolę w strategii rozwoju dla strefy przemysłowej Acerra, z uwzględnieniem rewitalizacji tego obszaru w ujęciu społecznym, przemysłowym i zatrudnieniowym oraz rozwoju na tym obszarze elektrowni mającej niewielki wpływ na środowisko naturalne;
 - pomoże uporać się z deficytem energii elektrycznej w regionie w ujęciu jakości energii, która będzie wytwarzana z odnawialnych źródeł (biopaliw); elektrownia o mocy 75 MW będzie odgrywać ważną rolę w osiągnięciu regionalnego celu przewidzianego w regionalnym planie energii ekologicznej (PEAR) z 2008 r., zakładającego, że do 2013 r. z biomasy będzie generowane 200 MW.

- (50) Do pisma z dnia 2 listopada 2009 r. władze dołączyły notatkę Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego z dnia 21 października 2009 r., która według władz włoskich potwierdza, że projekt przyczynia się do rozwoju regionalnego. W notatce ministerstwo potwierdza, co następuje:

⁽¹⁸⁾ Komisja zauważa, że spółka NGP posiadała akcje Fri-El Acerra od daty utworzenia Fri-El Acerra, dnia 20 grudnia 2005 r., do dnia 11 grudnia 2008 r.

- Porozumienie programowe z dnia 15 lipca 2005 r. skupia się na: zebraniu pakietu inwestycji służących dywersyfikacji działalności gospodarczej na tym obszarze; modernizacji głównych elementów infrastruktury wspomagającej – elektrowni i oczyszczalni ścieków – między innymi z zamiarem ponownego zatrudnienia zwolnionych pracowników; oraz połączeniu funduszy rządu centralnego i regionu Kampania w celu sfinansowania zachęt koniecznych do przyciągnięcia nowych inwestycji.
- Założono trzy główne cele ekonomiczne i przemysłowe: a) uniknięcie zamknięcia najnowszej części zakładu SIMPE (poprzednio NGP); b) uruchomienie procesu dywersyfikacji działalności przemysłowej w miejscu, gdzie w przeszłości dominowała jedna duża branża, a tym samym ograniczenie ryzyka powracających kryzysów gospodarczych; oraz c) wykorzystanie potencjału konurbacji przemysłowej, takiej jak Acerra, która jest szczególnie ciężko dotknięta bezrobociem i problemami społecznymi.
- We wszystkich rejonach dołożono wiele starań, aby promować nowe inwestycje mające na celu ukształtowanie „parku przemysłowego” w Acerra, który był propozycją regionu Kampania wyrażoną w porozumieniu programowym.

Zgodność z przepisami w zakresie ochrony środowiska

- (51) W piśmie z dnia 2 listopada 2009 r. władze włoskie odnoszą się do kwestii zgodności elektrowni z wymogami prawnymi regulującymi kwestię źródeł energii i dostaw paliw, wskazując, że wykorzystana technologia umożliwia, aby elektrownia była zasilana nie tylko olejem palmowym, ale również olejem z kokosów, kopry lub rzepaku lub innymi podobnymi biopaliwami roślinnymi, bez uszczerbku dla jej normalnego funkcjonowania lub wydajności.

4.3. Dalsze dokumenty pochodzące od beneficjenta pomocy, przekazane przez państwo członkowskie

Efekt zachęty

- (52) Dnia 23 grudnia 2009 r., w celu uzyskania pełnej wiedzy na temat procesu decyzyjnego, Komisja poprosiła władze włoskie o przedstawienie wszelkich dostępnych dokumentów, datowanych przed rozpoczęciem przez Fri-El Acerra projektu inwestycyjnego, które mogłyby służyć uzasadnieniu decyzji o inwestycji.
- (53) Władze włoskie odpowiedziały dnia 1 lutego 2010 r., powtarzając, że protokół z posiedzenia dnia 6 października 2005 r. wyraźnie wskazał Fri-El Group jako alternatywnego inwestora po wycofaniu się przed-

siębiorstwa Edison. W protokole tym przedstawiciel NGP stwierdził, że Fri-El Group oczekuje pomocy regionalnej.

- (54) Do odpowiedzi tej władze włoskie dołączyły kolejne pismo od beneficjenta pomocy z wewnętrznymi dokumentami Fri-El Group, a mianowicie: notatką konsultanta, w której mowa jest o możliwości przejęcia elektrowni NGP w Acerra po wycofaniu się przedsiębiorstwa Edison; dwiema kolejnymi umowami z tym samym konsultantem; oraz wewnętrznym sprawozdaniem z dnia 26 lutego 2006 r., analizującym finansową wykonalność projektu przy uwzględnieniu pomocy regionalnej i bez niej.

5. OCENA ŚRODKA POMOCY

5.1. Pomoc państwa

- (55) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (56) Pomoc ma być przyznana przez władze włoskie w formie dotacji bezpośredniej. Można zatem uznać, że pomoc jest przyznawana przez państwo członkowskie oraz przy użyciu zasobów państwowych w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (57) Pomoc ma być przyznana pojedynczemu przedsiębiorstwu, Fri-El Acerra, a więc jest selektywna.
- (58) Pomoc ma być przyznana na inwestycję związaną z produkcją energii. Rynek energii elektrycznej był stopniowo otwierany na konkurencję, w szczególności na mocy dyrektywy 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz.U. L 27 z 30.1.1997, s. 20), a proces ten zakończył się pełną liberalizacją tego sektora dnia 1 lipca 2007 r.⁽¹⁹⁾ Ponadto w tej dziedzinie we Włoszech istniał pewien stopień konkurencji nawet przed wprowadzeniem prawodawstwa wspólnotowego⁽²⁰⁾. Jako że produkt ten jest przedmiotem wymiany handlowej między państwami członkowskimi, przedmiotowy środek może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

⁽¹⁹⁾ Rynek energii elektrycznej został całkowicie otwarty w dniu 1 lipca 2007 r. zgodnie z warunkami przewidzianymi w dyrektywie 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 96/92/WE („drugiej dyrektywie w sprawie energii elektrycznej”), Dz.U. L 17 z 15.7.2003, s. 37.

⁽²⁰⁾ Zob. Sąd Pierwszej Instancji w sprawie T-297/02 ACEA przeciwko Komisji [2009] Zb.Orz. II-1683, pkt 90 oraz w sprawie T-301/02 AEM przeciwko Komisji [2009] Zb.Orz. II-1757, pkt 95.

- (59) Pomoc przyznana przedsiębiorstwu Fri-El Acerra uwolni je od kosztów, które musiałyby ponieść samodzielnie w ramach normalnej działalności, w przypadku gdyby miało uruchomić podobną elektrownię; dlatego dzięki pomocy przedsiębiorstwo uzyskuje korzyść ekonomiczną względem konkurentów.
- (60) W skutek sprzyjania przedsiębiorstwu Fri-El Acerra oraz jego produktom w stosunku do konkurentów przedsiębiorstwa, środek zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji.
- (61) W rezultacie Komisja uznaje, że zgłoszony środek pomocy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (62) Ustaliwszy że zgłoszony środek pomocy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, Komisja musi rozważyć, czy można go uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym.

5.2. Legalność środka pomocy

- (63) Dzięki zgłoszeniu pomocy na rzecz Fri-El Acerra przed jej wdrożeniem, Włochy spełniły wymóg indywidualnego zgłoszenia określony w art. 108 ust. 3 TFUE.

5.3. Podstawa prawna oceny

- (64) Ustaliwszy że zgłoszony środek pomocy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, Komisja musi rozważyć, czy można go uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie jednego z wyłączeń przewidzianych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE.

5.3.1. Artykuł 107 ust. 2 TFUE

- (65) Wyłączenia przewidziane w art. 107 ust. 2 TFUE dotyczą pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom, pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz pomocy przyznawanej niektórym obszarom Republiki Federalnej Niemiec – wyłączenia te nie mają zastosowania w omawianej sprawie.

5.3.2. Artykuł 107 ust. 3 lit. a) TFUE

- (66) Artykuł 107 ust. 3 lit. a) TFUE przewiduje dopuszczenie pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia. Jak już wyjaśniono

w sekcji 2 niniejszej decyzji, region Kampania kwalifikuje się do pomocy na podstawie tego wyłączenia.

- (67) Komisja zauważa, że celem pomocy jest sprzyjanie rozwojowi regionalnemu, a środek stanowi pomoc regionalną *ad hoc* na inwestycję. Komisja zwraca uwagę, że projekt inwestycyjny, który władze włoskie zamierzają wspierać, rozpoczął się w 2006 r. Tu pojawia się pytanie, czy środek należy oceniać na podstawie wytycznych z 2007 r. czy na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej, które obejmowały okres 2000-2006 („wytyczne z 1998 r.”) ⁽²¹⁾.
- (68) Przepisy dotyczące stosowania *ratione temporis* tych dwóch zestawów wytycznych są określone w pkt 105 wytycznych z 2007 r.: wytyczne z 2007 r. należy stosować do wszelkiej pomocy regionalnej, która miała być przyznana po dniu 31 grudnia 2006 r., natomiast wytyczne z 1998 r. należy stosować do wszelkiej pomocy regionalnej, która została lub miała zostać przyznana przed 2007 r. W omawianym przypadku pomoc nie została przyznana przed 2007 r., niezależnie od faktu, że projekt rozpoczął się w 2006 r. Pierwszym aktem, który można uznać za przyznanie pomocy na rzecz beneficjenta, jest decyzja regionu Kampania z dnia 26 października 2007 r. (zob. sekcja 5.4.1.5) ⁽²²⁾. W konsekwencji zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE należy oceniać na podstawie wytycznych z 2007 r.

5.3.3. Artykuł 107 ust. 3 lit. b), c) i d) TFUE

- (69) Środka nie można uznać za pomoc na ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani za pomoc mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce włoskiej, co przewiduje art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE. Nie jest to pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, przewidziana w art. 107 ust. 3 lit. d) TFUE.
- (70) Wyłączenie przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE dopuszcza pomoc na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile pomoc taka nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem: Komisja zauważa, że na tej podstawie pomoc na ochronę środowiska naturalnego można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, pod warunkiem że spełnia ona warunki Wytycznych środowiskowych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska („wytycznych środowiskowych z 2008 r.”) ⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, s. 9.

⁽²²⁾ Sąd Pierwszej Instancji stwierdził, że w odniesieniu do ustalenia daty przyznania pomocy właściwym kryterium jest „prawnie wiążący akt, na podstawie którego właściwe władze [krajowe] zobowiązują się do przyznania pomocy”: zob. sprawa T-109/01 *Fleuren Compost przeciwko Komisji* [2004] Zb.Orz. II-127, pkt 74 oraz wspólne sprawy T-362/05 i T-363/05 *Nuova Agricast przeciwko Komisji* [2008] Zb.Orz. II-297*, pkt 80. Zob. również niedawny wyrok w sprawie T-62/08 *Thyssenkrupp Acciai Speciali Terni przeciwko Komisji*, z dnia 1 lipca 2010 r., jeszcze nie opublikowany w Zb.Orz., pkt 234-236.

⁽²³⁾ Dz.U. C 82 z 1.4.2008, s. 1.

- (71) Władze włoskie nie przedstawiły żadnych argumentów wskazujących, że przedmiotowa pomoc może być zgodna z innymi postanowieniami Traktatu lub innymi przepisami, ramami lub wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa.

5.4. Zgodność na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) w świetle wytycznych z 2007 r.

- (72) Wytyczne z 2007 r. określają warunki zatwierdzania regionalnej pomocy inwestycyjnej w sekcjach 2 („Zakres”) i 4 („Regionalna pomoc inwestycyjna”). Pomoc w przedmiotowej sprawie musi być zgodna z pkt 10, w odniesieniu do przyczyniania się przez środek pomocy *ad hoc* do osiągnięcia celów strategii rozwoju regionalnego, oraz z sekcjami 4.1 („Forma i pułapy pomocy”) i 4.2 („Wydatki kwalifikowane”), w których określa się następujące wymogi:

— Efekt zachęty: Aby zagwarantować, że pomoc regionalna stwarza rzeczywistą zachętę do podejmowania inwestycji, które w przeciwnym razie nie zostałyby zrealizowane w regionie uzyskującym pomoc, w pkt 38 wytycznych z 2007 r. stwierdza się, że „w przypadku pomocy *ad hoc* właściwy organ, przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu, musi wydać list intencyjny w sprawie przyznania pomocy uzależniającej je od zatwierdzenia pomocy przez Komisję”.

— Przyczynianie się do osiągnięcia celów spójnej strategii rozwoju regionalnego: W pkt 10 wytycznych z 2007 r. stwierdza się, że: „W wyjątkowych przypadkach, w których przewiduje się przyznanie indywidualnej pomocy *ad hoc* pojedynczej firmie ..., państwo członkowskie musi udowodnić, że projekt przyczynia się do osiągnięcia celów spójnej strategii rozwoju regionalnego”.

— Koszty kwalifikowalne: Dokładne określenie kosztów kwalifikowalnych znajduje się w pkt 34–36 oraz pkt 50–56 wytycznych z 2007 r.

— Wkład własny beneficjenta pomocy: w pkt 39 wytycznych z 2007 r. określono wymóg, aby beneficjent pomocy wniósł wkład finansowy równy 25 %.

— Utrzymanie inwestycji w regionie: w pkt 40 wytycznych z 2007 r. określono wymóg, aby inwestycja była utrzymana w regionie przez okres co najmniej pięciu lat (lub trzech lat w przypadku MŚP).

— Pułapy pomocy: Pułapy pomocy określono w pkt 42–49 wytycznych z 2007 r.

- (73) Komisja oceniła zgodność proponowanego środka pomocy w sekcji 3.3 pkt 34 decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego⁽²⁴⁾. W pkt 34 ppkt (i) Komisja wyjaśniła, że środek dotyczył inwestycji początkowej, mianowicie utworzenia nowego zakładu. Nabycie aktywów bezpośrednio związanych z zakładem, w tym przypadku zamkniętej elektrowni ciepłej i używanych zbiorników na paliwo, można również uznać za inwestycję początkową, pod warunkiem że aktywa te kupił niezależny inwestor (zob. pkt 34–35 wytycznych z 2007 r.) - ten aspekt będzie oceniony w sekcji 5.4.3 poniżej. W pkt 34 ppkt (vi) decyzji w sprawie wszczęcia postępowania stwierdzono, że beneficjent pomocy ma wnieść wkład finansowy równy co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, w formie pozbawionej jakiegokolwiek wsparcia publicznego (zob. pkt 39 wytycznych z 2007 r.). W pkt 34 ppkt (vii) decyzji w sprawie wszczęcia postępowania stwierdzono, że pomoc podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji przez okres co najmniej pięciu lat po jej ukończeniu (zob. pkt 40 wytycznych z 2007 r.). W pkt 34 ppkt (ii) i (iii) stwierdzono, że zgłoszona intensywność pomocy była poniżej obowiązującego pułapu pomocy regionalnej wynoszącego 30 % EDB, dostosowanego zgodnie z pkt 67 wytycznych z 2007 r. (zob. pkt 42–49 wytycznych z 2007 r.). W pkt 34 ppkt (iv) stwierdzono, że pomoc z tytułu kosztów analiz przygotowawczych oraz usług doradczych była poniżej pułapu 50 % dopuszczalnego dla MŚP (zob. pkt 51 wytycznych z 2007 r.).

- (74) Poniżej Komisja oceni zgodność z warunkami dotyczącymi efektu zachęty, wkładu w rozwój regionalny oraz kosztów kwalifikowalnych inwestycji.

5.4.1. Efekt zachęty (pkt 38 wytycznych z 2007 r.)

- (75) Punkt 38 wytycznych z 2007 r. ma następujące brzmienie:

— „Istotne jest zagwarantowanie, aby pomoc regionalna stanowiła zachętę do podejmowania inwestycji, które w przeciwnym razie nie zostałyby zrealizowane w regionach objętych pomocą. Zatem pomoc może zostać udzielona w ramach programów pomocy wyłącznie wtedy, gdy beneficjent przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu złożył wniosek o przyznanie pomocy, a organ odpowiedzialny za zarządzanie programem potwierdził następnie na piśmie, że projekt, z zastrzeżeniem szczegółowej weryfikacji wniosku, zasadniczo kwalifikuje się do pomocy, ponieważ spełnia kryteria określone w programie. Wszystkie programy pomocy muszą zawierać wyraźne odniesienie do obydwu powyższych warunków. W przypadku pomocy *ad hoc* właściwy organ, przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu, musi wydać list intencyjny w sprawie przyznania pomocy uzależniającej je od zatwierdzenia pomocy przez Komisję. Jeśli prace rozpoczną się, zanim warunki określone w niniejszym ustępie zostaną spełnione, projekt w całości nie będzie kwalifikował się do pomocy”.

⁽²⁴⁾ Decyzja w sprawie pomocy państwa N 357/08, opublikowana w Dz.U. C 95 z 24.4.2009, s. 20.

— Przepis 39 ma następujące brzmienie: „W przypadku pomocy podlegającej obowiązkowi indywidualnego zgłoszenia i zatwierdzenia przez Komisję, potwierdzenie faktu kwalifikowania się do pomocy musi zostać uzależnione od decyzji Komisji zatwierdzającej pomoc”.

— Przepis 40 ma następujące brzmienie: „Rozpoczęcie prac» oznacza podjęcie prac budowlanych lub pierwszego zobowiązania firmy do zamówienia urządzeń, z wyłączeniem wstępnych studiów wykonalności”.

— Przepis 41 ma następujące brzmienie: „Jedynym wyjątkiem od powyższej zasady jest przypadek zatwierdzonych programów pomocy podatkowej, w ramach których zwolnienia z podatków lub ich obniżki są przyznawane na wydatki kwalifikowane automatycznie, w sposób pozbawiony uznaniowości ze strony odpowiednich organów”.

(76) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem:

„... Komisja może uznać środek pomocy za zgodny z art. 87 ust. 3 WE jedynie w przypadku gdy może stwierdzić, że pomoc ta przyczynia się do osiągnięcia jednego z wymienionych celów oraz że przedsiębiorstwo będące beneficjentem pomocy nie może osiągnąć tego celu, bazując na własnych zasobach w normalnych warunkach rynkowych. Innymi słowy, aby pomoc mogła być objęta jednym z odstępstw zawartych w art. 87 ust. 3 WE, nie tylko musi spełniać jeden z celów określonych w art. 87 ust. 3 lit. a), b), c) lub d) WE, ale musi być również konieczna do osiągnięcia tych celów (Sąd Pierwszej Instancji w sprawie T-187/99 *Agrana Zucker und Stärke przeciwko Komisji* [2001] Rec. II-1587, pkt 74).

Pomoc, która poprawia sytuację finansową przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy, ale nie jest konieczna do osiągnięcia celów określonych w art. 87 ust. 3 WE, nie może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem (Trybunał Sprawiedliwości w sprawie C-390/06 *Nuova Agricast* [2008] Zb.Orz. I-2577, pkt 68; w tym samym tonie Trybunał Sprawiedliwości w sprawie 310/85 *Deuflil przeciwko Komisji* [1987] Rec. 901, pkt 18 oraz sprawie C-400/92 *Niemcy przeciwko Komisji* [1994] Rec. I-4701, pkt 12, 20 i 21)”⁽²⁵⁾.

Sąd Pierwszej Instancji przyjął takie samo podejście w sprawie⁽²⁶⁾ dotyczącej środka pomocy *ad hoc* na podstawie poprzednich wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej⁽²⁷⁾, wyjaśniając, że przepisy doty-

czące efektu zachęty mają również zastosowanie do środków *ad hoc*. Potwierdził, że Komisja mogła oprzeć swoją ocenę efektu zachęty na okolicznościach natury chronologicznej⁽²⁸⁾.

(77) Praktyka Komisji utrwalona w wydawanych przez nią decyzjach w odniesieniu do środków pomocy *ad hoc* zatwierdzanych na mocy wytycznych z 2007 r. jest taka, że w celu uznania za dowód efektu zachęty w rozumieniu pkt 38 wytycznych z 2007 r. pisemne potwierdzenie przedstawione przez odpowiedzialny organ powinno określać co najmniej projekt inwestycyjny będący przedmiotem wsparcia, kwotę kosztów kwalifikowalnych, kwotę pomocy i powinno obejmować klauzulę warunkowości⁽²⁹⁾.

(78) Władze włoskie i beneficjent pomocy przedstawili szereg dokumentów, które w ich opinii stanowią pisemne potwierdzenie w rozumieniu pkt 38 wytycznych z 2007 r. Komisja przeanalizuje każdy z tych dokumentów w celu sprawdzenia, czy spełniają one warunki określone w pkt 38 wytycznych z 2007 r. Przed uczynieniem tego Komisja musi ustalić datę rozpoczęcia realizacji projektu.

5.4.1.1. Data rozpoczęcia realizacji projektu

(79) Władze włoskie stwierdziły, że realizacja projektu rozpoczęła się w lipcu 2007 r. Jednakże Komisja podkreśla, że zakup zamkniętej elektrowni ciepłej zainicjowano dnia 9 lutego 2006 r., przeniesieniem na Fri-El Acerra oddziału przedsiębiorstwa NGP związanego z elektrownią. Jako że nabycie aktywów bezpośrednio związanych z zakładem (w tym przypadku zamkniętą elektrownią) uznaje się za inwestycję początkową, datą rozpoczęcia realizacji projektu jest data zakupu zamkniętej elektrowni ciepłej. Komisja uważa zatem, że datą rozpoczęcia realizacji projektu jest dzień 9 lutego 2006 r. Jednakże Komisja zauważa, że jej ustalenia w odniesieniu do efektu zachęty pozostająby takie same, gdyby przyjąć stanowisko, że właściwą datą jest dzień 4 sierpnia 2006 r., gdy przedsiębiorstwo Fri-El Acerra złożyło zamówienie na nową elektrownię w Wärsilä, lub nawet termin 23-30 lipca 2007 r., gdy Fri-El Acerra rozpoczęło prace nad budową nowej elektrowni na biopaliwo.

⁽²⁸⁾ *Kronoply przeciwko Komisji*, pkt 80.

⁽²⁹⁾ Warunki te zostały spełnione, na przykład, w liście intencyjnym (w formie pisemnego dokumentu podpisanego przez beneficjenta pomocy i region Piemont) w innym, niedawnym przypadku włoskiej pomocy regionalnej *ad hoc*, sprawa N 381/2008 *Pirelli Industrie Pneumatici Srl* (Dz.U. C 284 z 25.11.2009) oraz w odniesieniu do długiej listy przypadków polskiej pomocy regionalnej *ad hoc*: N 468/2009 *Roche Polska Sp z oo* (Dz.U. C 53 z 5.3.2010); N 448/2009 *Crisil Irevna Poland Sp z oo* (Dz.U. C 147 z 5.6.2010); N 447/2009 *TietoEnator Sp z oo* (Dz.U. C 25 z 2.2.2010); N 338/2009 *Unicredit Processes & Administration SA* (Dz.U. C 93 z 13.4.2010); N 293/2009 *Samsung Electronics Polska Sp z oo* (Dz.U. C 94 z 14.4.2010); N 433/2008 *UPS Polska Sp z oo* (Dz.U. C 1 z 5.1.2010); oraz N 67/2008 *Google Poland Sp z oo* (Dz.U. C 217 z 26.8.2008).

⁽²⁵⁾ Nieoficjalne tłumaczenie Komisji. Sąd Pierwszej Instancji w sprawie T-396/08 *Freistaat Sachsen przeciwko Komisji*, dnia 8 lipca 2010 r., nieopublikowane jeszcze w Zb.Orz., pkt 46 i 47.

⁽²⁶⁾ Sprawa T-162/06 *Kronoply przeciwko Komisji* [2009] Zb.Orz. II-1, pkt 80 i 81.

⁽²⁷⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, s. 9.

5.4.1.2. Porozumienie programowe z dnia 15 lipca 2005 r.

- (80) Komisja uważa, że dokumentu tego, który opisano w pkt 23 i 24, nie można uznać za pisemne potwierdzenie w rozumieniu art. 38 wytycznych z 2007 r., jako że dotyczy on głównie planu ratowania i restrukturyzacji NGP⁽³⁰⁾. W dokumencie jest rzeczywiście mowa o budowie nowej elektrowni, ale w odniesieniu do innego przedsiębiorstwa (Edison) i innego projektu (nowa elektrownia ciepła o mocy 400 MW); nie wymienia się w nim też żadnego planu przyznania na ten projekt pomocy. Porozumienie programowe z dnia 15 lipca 2005 r. wskazuje jedynie, że NGP, Edison i władze włoskie mają zawrzeć kolejne porozumienie w terminie 60 dni, co w rzeczywistości nie miało miejsca. Jak wyjaśniono w pkt 24, Edison jest spółką całkowicie niepowiązaną ze spółką Fri-El Acerra.
- (81) Władze włoskie dowodzą, że wytyczne z 2007 r. nie określają dokładnej formy wymaganego pisemnego potwierdzenia; Komisja uważa, że argument ten nie uzasadnia poglądu, że wymogi przewidziane w pkt 38 wytycznych z 2007 r. są spełniane przez jakikolwiek dokument zawierający mało precyzyjne odniesienie do ewentualnego projektu objętego pomocą. W porozumieniu programowym z dnia 15 lipca 2005 r. nie wymienia się projektu inwestycyjnego, który ma być objęty wsparciem (elektrowni na biopaliwo), ani kwoty kosztów kwalifikowalnych ani kwoty pomocy. Nie wymienia się w nim nawet, że planowana jest jakakolwiek pomoc na przekształcenie zamkniętej elektrowni. Wymogi dotyczące dowodu potwierdzającego efekt zachęty określone w pkt 38 wytycznych z 2007 r. wyraźnie wymieniają projekt inwestycyjny; pomoc; beneficjenta pomocy; oraz potrzebę zatwierdzenia przez Komisję. Dokument stwierdzający efekt zachęty musi zawierać wszystkie te informacje.
- (82) Komisja nie może również zaakceptować argumentu władz włoskich, że porozumienie programowe z dnia 15 lipca 2005 r. stworzyło uzasadnione oczekiwanie, że dotacje będą dostępne na jakikolwiek projekt związany z produkcją energii elektrycznej w strefie przemysłowej Acerra: w porozumieniu programowym nie stwierdza się, że na ten cel ma być przyznana pomoc.
- (83) Komisja konkluduje, że porozumienie programowe z dnia 15 lipca 2005 r. nie spełnia wymogów określonych w pkt 38 wytycznych z 2007 r.

5.4.1.3. Protokół z dnia 6 kwietnia 2006 r. do porozumienia programowego

- (84) Region Kampania i NGP zmieniły porozumienie programowe dnia 6 kwietnia 2006 r. (zob. pkt 36 powyżej).

Protokół zawiera odniesienie do planu alternatywnego dotyczącego elektrowni, wedle którego miałyby ona zostać przekształcona w elektrownię na biopaliwo; plan przewiduje pomoc na ten projekt w ramach programu objętego wyłączeniami grupowymi, mianowicie w ramach środka 1.12 w programie operacyjnym dla regionu Kampania⁽³¹⁾.

- (85) Jednakże program ten nie mógłby sfinansować całej pomocy planowanej na projekt Fri-El Acerra, ponieważ nie obejmował on projektów, w przypadku których kwota pomocy była znaczna, tj. projektów o kosztach kwalifikowalnych powyżej 25 milionów EUR i intensywności pomocy powyżej 17,5 % EDB, ani projektów, w przypadku których całkowita kwota pomocy przekraczała 15 milionów EUR. W programie objętym wyłączeniem w kosztach kwalifikowalnych nie uwzględniano się też nabycia używanych maszyn i urządzeń⁽³²⁾.
- (86) Nawet gdyby Komisja miała uznać, że protokół z dnia 6 kwietnia 2006 r. stanowi pismo przyznające pomoc (a nie stanowi), pismo to nie spełniałoby wymogów pkt 38 wytycznych z 2007 r. Po pierwsze protokół przyjęto po rozpoczęciu prac (w dniu 9 lutego 2006 r.). Po drugie protokół, podobnie jak porozumienie programowe w pierwotnej wersji, nie zawiera wszystkich informacji, które muszą się znajdować w liście intencyjnym: w szczególności nie wskazuje kwoty kosztów kwalifikowalnych ani kwoty pomocy, która ma być przyznana, ani nie zawiera klauzuli warunkowości. Po trzecie pismo to wyraźnie odnosi się do programu regionalnego, który wygasł dnia 31 grudnia 2006 r.⁽³³⁾ Komisja zdecydowała już, że efekt zachęty nie może być przeniesiony z jednego programu pomocy na inny, ponieważ każdy program jest niezależny i ma własne warunki kwalifikowalności⁽³⁴⁾; ma to tym bardziej zastosowanie,

⁽³¹⁾ Środek ujęty w programie dla MŚP XS 67/05, opublikowanym w Dz.U. C 19 z 26.1.2006, s. 4. Program ten, wyłączony na mocy rozporządzenia nr 70/2001 (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 33), wygasł dnia 31 grudnia 2006 r.

⁽³²⁾ Uchwała organu wykonawczego regionu Kampania (*Deliberazione della Giunta Regionale della Regione Campania*) nr 168 z dnia 15 lutego 2005 r., opublikowana w dzienniku urzędowym regionu (BURC), nr 20 z dnia 11 kwietnia 2005 r.

⁽³³⁾ Objęty wyłączeniem program dla MŚP XS 67/05, o którym mowa powyżej.

⁽³⁴⁾ Zgodnie z decyzją C(2008) 2997 wersja ostateczna z dnia 2 lipca 2008 r. w sprawie programu pomocy (C 1/04 (ex NN 158/03 i CP 15/2003)) – nadużycie w stosowaniu programu pomocy N 272/98, akt regionalny nr 9 z 1998, w którym to przypadku Komisja przyjęła negatywną decyzję i nakazała odzyskanie pomocy. Stanowisko takie podtrzymał Sąd Pierwszej Instancji: „Ogólną zasadą przewidzianą w art. 87 ust. 1 WE jest, że zakazuje się pomocy państwa. Zgodnie z orzecznictwem wyjątki od tej zasady należy interpretować ściśle ... Oznacza to, że decyzja o niezgłaszaniu zastrzeżeń wobec programu pomocy dotyczy jedynie przyznawania pomocy w ramach tego programu: do właściwych władz krajowych należy przyznawanie pomocy przed wygaśnięciem tej decyzji” (nieoficjalne tłumaczenie Komisji; wspólne sprawy T-362/05 i T-363/05 *Nuova Agricast przeciwko Komisji* [2008] Zb.Orz. II-297*, pkt 80). Dlatego fakt, że przedsiębiorstwo spełnia warunki kwalifikowalności jednego programu pomocy nie uprawnia go do uzyskania pomocy w ramach innego programu pomocy lub środka pomocy.

⁽³⁰⁾ Decyzja Komisji z dnia 16 lipca 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 14/07 (ex NN 15/07) udzielonej przez Włochy na rzecz NGP/SIMPE, przywoływana powyżej.

w przypadku gdy władze krajowe wskazały perspektywę udzielenia pomocy w ramach szczegółowego programu, który w rzeczywistości nie dopuszczał przyznawania pomocy w kwocie, o jaką chodzi w analizowanym tutaj przypadku, ani na projekt takiej wielkości.

(87) Komisja stwierdza, że protokół z dnia 6 kwietnia 2006 r. do porozumienia programowego z dnia 15 lipca 2005 r. nie spełnia wymogów pkt 38 wytycznych z 2007 r. i że w każdym razie jest datowany po rozpoczęciu realizacji projektu.

(88) W trakcie roku 2006, przed wygaśnięciem istniejących programów pomocy, przedsiębiorstwo Fri-El Acerra dwukrotnie wystąpiło o pomoc państwa: dnia 7 czerwca 2006 r. wnioskowało o 30 000 000 EUR w ramach środka 1.12 ujętego w programie operacyjnym dla regionu Kampania 2000-2006, natomiast dnia 18 grudnia 2006 r. wnioskowało o 43 396 000 EUR w ramach krajowego programu N 488/1992, który zmieniono i zatwierdzono jako środek pomocy państwa N 715/99⁽³⁵⁾. Komisja nie wie, czy władze włoskie odniosły się pozytywnie do tych wniosków. Jednakże przedsiębiorstwo Fri-El Acerra rozpoczęło już prace poprzez przejście w lutym 2006 r. aktywów od NGP, a dnia 4 sierpnia 2006 r. złożyło zamówienie na nową elektrownię w firmie Wärsilä. Wreszcie Fri-El Acerra rozpoczęło prace budowlane w dniach 23–30 lipca 2007 r. Wniosków tych zatem nie można uznać za list intencyjny w rozumieniu pkt 38 wytycznych z 2007 r. i nie dowodzą one, że pomoc ma rzeczywisty efekt zachęty.

5.4.1.4. Zezwolenie regionu Kampania z dnia 9 października 2006 r.

(89) Kolejny dokument z 2006 r. przywoływany przez władze włoskie w nadesłanych uwagach, mianowicie zezwolenie przyznane przez region Kampania dnia 9 października 2006 r.⁽³⁶⁾, dotyczy administracyjnych zezwoleń na techniczne przekształcenie istniejącej elektrowni, a nie pomocy, która ma być przyznana na ten cel przez władze regionalne. Dlatego dokumentu tego nie można uznać za list intencyjny w rozumieniu pkt 38 wytycznych z 2007 r.; ponadto zezwolenie jest datowane po dacie rozpoczęcia realizacji projektu.

5.4.1.5. Decyzja regionu Kampania z dnia 26 października 2007 r.

(90) Komisja jest zdania, że uchwała organu wykonawczego regionu Kampania z dnia 26 października 2007 r., o której mowa w pkt 25, 26, 29 i 68 powyżej (*Deliberazione della Giunta Regionale della Regione Campania* No 1857), jest pierwszym dokumentem wydanym przez władze włoskie zobowiązującym je prawnie do udzielenia Fri-El Acerra pomocy i spełnia wymogi określone w pkt

38 wytycznych z 2007 r. Ten dokument jasno określa projekt inwestycyjny (elektrownia zasilana biopaliwem) oraz kwotę pomocy (maksymalnie 19,5 miliona EUR) oraz jest uwarunkowany zgłoszeniem i zatwierdzeniem przez Komisję.

(91) Komisja uważa, iż jako że prace nad projektem rozpoczęły się w lutym 2006 r., ponad półtora roku przed datą wspomnianego dokumentu, zgłoszony projekt nie spełnia wymogów dotyczących efektu zachęty określonych w pkt 38 wytycznych z 2007 r.⁽³⁷⁾ Projekt zgłoszono dopiero dnia 16 lipca 2008 r. Decyzji regionu podjętej w październiku 2007 r., zawierającej warunkowe zobowiązanie do przyznania pomocy, nie można uznać za czynnik decydujący, który zachęcił Fri-El Acerra do realizacji projektu inwestycyjnego, który w rzeczywistości rozpoczął się od zakupu elektrowni w lutym 2006 r. Decyzji regionu podjętej w październiku 2007 r. nie można uznać za wystarczającą do wykazania efektu zachęty pomocy, nawet jeżeli za datę rozpoczęcia projektu przyjmie się datę pierwszych prac budowlanych wykonanych przez Fri-El Acerra, w lipcu 2007 r., jako że prace te również poprzedziły tę decyzję.

5.4.1.6. Protokół z posiedzenia, które odbyło się dnia 6 października 2005 r., komitetu nadzorującego realizację porozumienia programowego z dnia 15 lipca 2005 r.

(92) Jako dowód efektu zachęty w odniesieniu do projektu inwestycyjnego Fri-El Acerra, władze włoskie wskazują także protokół z posiedzenia, które odbyło się dnia 6 października 2005 r., komitetu nadzorującego realizację porozumienia programowego z dnia 15 lipca 2005 r. Na tym posiedzeniu, zgodnie z protokołem, przedstawiciel NGP po raz pierwszy wymienił Fri-El Group jako potencjalnego inwestora, który zgłosił zainteresowanie przejęciem zamkniętej elektrowni. Stwierdzono, że zainteresowanie Fri-El Group było umotywowane dostępnością pomocy regionalnej dla przemysłu, która mogłaby zmniejszyć koszty finansowe zakładu, który w owym czasie nie był zbyt konkurencyjny.

(93) Komisja uważa, że obecność tego stwierdzenia w protokole nie wskazuje na konkretny i wiążący zamiar ze strony władz włoskich przyznania pomocy na projekt inwestycyjny, uwarunkowany jedynie zatwierdzeniem pomocy przez Komisję. Stwierdzenie pochodzi od przedstawiciela NGP, przedsiębiorstwa borykającego się z trudnościami, które szukało nabywcy dla swojej zamkniętej elektrowni. Protokół nie zawiera żadnego oświadczenia ze strony władz włoskich potwierdzającego, że oczekiwania Fri-El Group dotyczące regionalnej pomocy inwestycyjnej zostaną spełnione.

⁽³⁵⁾ Decyzja Komisji D/105754 z dnia 2 sierpnia 2000 r.

⁽³⁶⁾ *Decreto Dirigenziale* nr 416, opublikowane w BURC nr 62 z 26.11.2007.

⁽³⁷⁾ Wytyczne z 2007 r. opublikowano w *Dzienniku Urzędowym* dnia 4 marca 2006 r., ale państwa członkowskie zostały poinformowane o nich wcześniej. Komunikat prasowy IP/05/1653 („Pomoc państwa: Komisja przyjmuje nowe wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2007–2013”) pochodzi z dnia 21 grudnia 2005 r.

- (94) Komisja podkreśla, że list intencyjny jednoznacznie musi być dokumentem pisemnym sporządzonym przez organ właściwy do przyznawania pomocy, a nie przedstawiciela przedsiębiorstwa niebędącego beneficjentem pomocy, które jest zainteresowane sprzedażą danego majątku (elektrowni ciepłej). Ponadto protokół ten nie spełnia minimalnych wymogów określonych w pkt 38 wytycznych z 2007 r. dotyczących zawartości listu intencyjnego.

5.4.1.7. Wewnętrzne dokumenty przedsiębiorstwa

- (95) W odniesieniu do pozostałych dokumentów przedstawionych przez władze włoskie (zob. pkt 54), Komisja uważa, że w świetle jasnego sformułowania w ostatnim zdaniu pkt 38 wytycznych z 2007 r. oraz faktu, iż list intencyjny musi pochodzić od organu właściwego do przyznawania pomocy, wewnętrznych dokumentów przedsiębiorstwa nie można uznać za równorzędne z listem intencyjnym wykazującym, że władze zamierzały przyznać pomoc na regionalny projekt inwestycyjny.

- (96) W każdym razie, dokumenty te raczej *de facto* potwierdzają, że decyzję inwestycyjną podjęto bez konkretnego i wiążącego zobowiązania ze strony władz włoskich do przyznania pomocy. W szczególności wewnętrzne sprawozdanie z dnia 26 stycznia 2006 r. ocenia finansową wykonalność projektu z uwzględnieniem pomocy regionalnej i bez niej. Pokazuje ono, że rozważano obie hipotezy. W sprawozdaniu stwierdza się, że gdyby przedsiębiorstwo Fri-El Acerra nie otrzymało regionalnej pomocy inwestycyjnej, projekt byłby mniej rentowny i bardziej ryzykowny. Jednakże jedynie w kilka tygodni później, dnia 9 lutego 2006 r., Fri-El Acerra uruchomiło inwestycję poprzez nabycie zamkniętej elektrowni NGP. Ani władze włoskie ani beneficjent pomocy nie wykazali, że w okresie od dnia 26 stycznia 2006 r. do dnia 9 lutego 2006 r. miało miejsce jakiegokolwiek zdarzenie, które mogłoby wskazywać na zamiar władz włoskich udzielenia pomocy lub go potwierdzać.

5.4.1.8. Wniosek: brak efektu zachęty

- (97) Dlatego też Komisja uważa, że zgłoszony projekt nie spełnia warunków dotyczących efektu zachęty pomocy *ad hoc* określonych w pkt 38 wytycznych z 2007 r., który przewiduje, że efekt zachęty musi być pokazany, zanim rozpoczną się prace nad projektem, w formie listu intencyjnego właściwych organów stwierdzającym, że projekt inwestycyjny w zasadzie kwalifikuje się do pomocy, z zastrzeżeniem zatwierdzenia jej przez Komisję.

5.4.2. Wkład w realizację spójnej strategii rozwoju regionalnego (pkt 10 wytycznych z 2007 r.)

- (98) Komisja powtarza, że po pierwsze pomoc regionalna *ad hoc* może być uznana, na mocy pkt 10 wytycznych z 2007 r., za dopuszczalną jedynie w drodze wyjątku. Dlatego to państwo członkowskie ma wykazać, że regionalna pomoc *ad hoc* przyczynia się do rozwoju regionalnego poprzez pozytywny wpływ na takie kwestie, jak

tworzenie miejsc pracy (liczba miejsc stworzona bezpośrednio lub pośrednio w wyniku inwestycji), transfer szkoleń i wiedzy oraz efekty zewnętrzne i efekt mnożnikowy skutkujące kolejnymi inwestycjami pokrewnych usługodawców i producentów, przy jednoczesnym ograniczaniu zakłóceń konkurencji.

- (99) Komisja bierze pod uwagę fakt, że bezpośrednie stworzenie (lub utrzymanie) 25 miejsc pracy oraz pośrednie stworzenie 10 miejsc pracy stanowi wkład w rozwój regionalny. Jednakże Komisja uważa, że liczba stworzonych miejsc pracy jest ewidentnie nieproporcjonalna do kwoty, która ma być przyznana jako pomoc, tj. kwoty 19,5 miliona EUR, co oznacza, że pomoc *ad hoc* w przeliczeniu na jedno bezpośrednio stworzone miejsce pracy wynosi 780 000 EUR; ta dysproporcja jest szczególnie uderzająca wobec porównania z wieloma środkami pomocy regionalnej *ad hoc*, które Komisja zatwierdziła w ostatnich latach, w przypadku których średnia wartość pomocy w przeliczeniu na jedno utrzymane lub stworzone miejsce pracy wynosiła poniżej 70 000 EUR⁽³⁸⁾. Wniosek ten pozostaje prawdziwy, nawet gdy uwzględni się fakt, że koszty stworzenia lub utrzymania miejsc pracy mogą się różnić w różnych państwach członkowskich.
- (100) Po drugie Komisja uważa, że formalne warunki określone w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej w różnych programowych i planistycznych dokumentach dotyczących rozwoju regionalnego⁽³⁹⁾, w szczególności cel przewidujący, że do 2013 r. z biomasy będzie produkowana energia elektryczna o mocy 200 MW, określony w regionalnym planie energii ekologicznej z 2008 r., nie stanowią merytorycznego i istotnego uzasadnienia przedmiotowej pomocy regionalnej *ad hoc*. Wkład elektrowni Fri-El Acerra, o mocy 74,8 MW oraz produkcji 600 GWh rocznie, jest marginalny w porównaniu z

⁽³⁸⁾ Zob. na przykład następujące przypadki pomocy państwa: w przypadku Włoch: N 381/2008, już przywoływana; w przypadku Polski: N 468/2009, już przywoływana; N 447/2009, już przywoływana; N 649/2008 SWS Business Process Outsourcing Poland Sp z oo (Dz.U. C 122 z 29.5.2009); N 522/2008 Franklin Templeton Investments Poland Sp z oo (Dz.U. C 186 z 8.8.2009); N 406/2008 Robert Bosch Sp z oo (Dz.U. C 122 z 29.5.2009); N 360/2008 State Street Services (Poland) Limited Sp z oo (Dz.U. C 328 z 31.12.2008); N 67/2008, już przywoływana; C 46/2008 Dell Poland (Dz.U. L 22 z 2.2.2010); N 299/2007 Sharp Manufacturing Poland Sp z oo (Dz.U. C 20 z 27.1.2009); NN 4/2007 Delitissue Sp z oo (Dz.U. C 107 z 11.5.2007); N 904/2006 Fumai Electric (Polska) Sp z oo (Dz.U. C 41 z 15.2.2008); N 828/2006 Bridgestone Stargard Sp z oo (Dz.U. C 278 z 21.11.2007); N 535/2006 Shell Polska Sp z oo (Dz.U. C 200 z 28.8.2007); N 256/2006 LG Electronics Wrocław Sp z oo (Dz.U. C 276 z 17.11.2007); N 251/2006 LG Innotek Poland Sp z oo (Dz.U. C 270 z 13.11.2007); N 247/2006 Lucky SMT Sp z oo (Dz.U. C 282 z 24.11.2007); oraz N 630/2005 MAN Trucks Sp z oo (Dz.U. C 126 z 30.5.2006); w przypadku Rumunii: N 767/2007 Ford Craiova (Dz.U. C 238 z 17.9.2008); w przypadku Łotwy: N 730/2007 SIA Ekobriketes Karsava (Dz.U. C 210 z 19.8.2009); oraz N 729/2007 SIA Eko Osta Riga (Dz.U. C 80 z 3.4.2009); w przypadku Słowacji: N 847/2006 Samsung Electronics Co. Ltd (Dz.U. C 195 z 19.8.2009); N 857/2006 Kia Motors Slovakia (Dz.U. C 214 z 13.9.2007); oraz N 651/2005 INA Kysuce as (Dz.U. C 205 z 5.9.2007); oraz w przypadku Republiki Czeskiej: N 661/2006 Hyundai Motor Manufacturing Czech sro (Dz.U. C 262 z 1.11.2007).

⁽³⁹⁾ Roczne uaktualnienie planu działania na rzecz rozwoju regionalnego (PASER) zgodnie z art. 27 ust. 1 aktu regionalnego nr 1 z dnia 19 stycznia 2007 r., zatwierdzone przez organ wykonawczy regionu Kampania dnia 30 maja 2008 r., oraz regionalny plan energii ekologicznej (PEAR) z 2008 r.

ogólnym regionalnym deficytem energetycznym wynoszącym 15 000 GWh rocznie. Komisja uważa, że istnienie funkcjonującego rynku energii powoduje, że ta konkretna inwestycja nie jest konieczna. Komisja zgadza się, że projekt inwestycyjny może pomóc w osiągnięciu innych formalnych celów określonych w różnych regionalnych dokumentach programowych, jednak uważa, że jego wkład pod względem energii wytworzonej z odnawialnych źródeł raczej nie jest wystarczającym uzasadnieniem regionalnej pomocy *ad hoc* dla pojedynczego przedsiębiorstwa.

(101) Na etapie zgłoszenia władze włoskie wielokrotnie dowodziły, że elektrownia będzie produkować energię dla strefy przemysłowej Acerra, zabezpieczając przedsiębiorstwa, które miały tam zostać utworzone, przed ryzykiem awarii zasilania. Na etapie formalnego postępowania wyjaśniającego porzucono ten argument, jako że Włochy potwierdziły, że Fri-El Acerra musi sprzedawać swoją produkcję na rynku energii poprzez podłączenie do sieci krajowej⁽⁴⁰⁾. Tym samym wyeliminowano jeden z głównych argumentów podnoszonych na etapie zgłoszenia, ponieważ energia produkowana przez Fri-El Acerra ma być sprzedawana na krajowym rynku energii, a nowa elektrownia na biopaliwo jest bezpośrednio podłączona do sieci krajowej.

(102) W świetle informacji przekazanych przez władze włoskie w czasie formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja odnotowuje argument, że zaniechanie inwestycji Fri-El Acerra może mieć negatywny wpływ na rozwój strefy przemysłowej Acerra, ponieważ byłoby ono kolejnym negatywnym sygnałem dla potencjalnych inwestorów na tym obszarze, który już został boleśnie dotknięty trudnościami o charakterze społecznym i gospodarczym. Inne przedsiębiorstwa, które zgłosiły zainteresowanie uruchomieniem działalności w tym miejscu, mogłyby się wycofać, co mogłoby mieć z kolei dalsze negatywne skutki dla podupadłego, będącego już w kryzysie obszaru przemysłowego. Jednakże należy podkreślić, że jeżeli środek pomocy nie ma żadnego efektu zachęty *ex ante*, fakt, że Komisja uzna go za niezgodny, nie może powstrzymać innych inwestorów od zlokalizowania działalności na danym obszarze przemysłowym ani pozbawić inne środki pomocy ich własnych efektów zachęty.

(103) Wreszcie Komisja zauważa, że władze włoskie nie przedstawiły szczegółowych danych pokazujących, że inwestycja spowoduje transfer szkoleń lub wiedzy, efekty zewnętrzne lub efekt mnożnikowy podobny do efektów

wykazanych w większości przypadków pomocy regionalnej *ad hoc* zatwierdzonych przez Komisję w ostatnich latach⁽⁴¹⁾.

(104) Mając na względzie wyżej opisane powody, praktykę stosowaną w przeszłości oraz wszelkie ewentualne istotne czynniki (liczba miejsc pracy stworzonych bezpośrednio lub pośrednio w skutek projektu jest ograniczona; wkład w osiągnięcie celów polityki rozwoju regionalnego jest nieistotny; nie wystąpiłoby żadne bezpośrednie zasilanie strefy przemysłowej w energię; nie wystąpiłyby żadne efekty zewnętrzne; i przede wszystkim kwota pomocy w przeliczeniu na jedno stworzone lub utrzymane miejsce pracy jest ewidentnie nadmierna), Komisja stwierdza, że inwestycja nie przyczynia się do osiągnięcia celów spójnej strategii rozwoju regionalnego, czego wymaga pkt 10 wytycznych z 2007 r.

5.4.3. Koszty kwalifikowalne (pkt 34–36 i 50–56 wytycznych z 2007 r.)

(105) Pomimo przesłanek ekonomicznych przedstawionych przez władze włoskie, przeniesienie aktywów (elektrowni) z NGP na Fri-El Acerra nie odbyło się całkowicie zgodnie z przepisami. Nabywca, przedsiębiorstwo Fri-El Acerra, potwierdza, że w chwili przeniesienia było ono w 90,5 % pod kontrolą NGP.

(106) Wydaje się jednak, że tymczasowy udział NGP w przedsiębiorstwie Fri-El Acerra jest związany z wybraną metodą przeniesienia istniejącej elektrowni między dwiema formalnie niezależnymi stronami, w ramach którego oddział jednego przedsiębiorstwa przeniesiono na drugie jako aport w kapitale. Oddział przedsiębiorstwa NGP stał się wkładem w spółce typu *joint venture*, a akcje zostały następnie sprzedane Fri-El Group; gdy transakcję zakończono, te dwa przedsiębiorstwa były znów niezależne. Spełniony został wymóg, że cenę zamkniętej elektrowni ciepłej wyznacza niezależny rzeczoznawca, zgodnie z zasadami i celem określonymi w pkt 35 wytycznych z 2007 r.

(107) Komisja stwierdza, że formalnie przeniesienie zamkniętej elektrowni ciepłej nie było w pełni zgodne z pkt 35 wytycznych z 2007 r., na mocy których zakład musi być „nabyty przez niezależnego inwestora”, ale że w każdym razie poszanowano istotę tego punktu. Cena zapłacona przez Fri-El Acerra za zamkniętą elektrownię stanowiła wartość oszacowaną przez niezależnego eksperta i wkrótce po zakończeniu przeniesienia aktywów nabywca stał się niezależny od sprzedawcy, NGP.

⁽⁴⁰⁾ Potwierdza to obecność Fri-El Acerra na liście operatorów energetycznych opublikowanej przez organizację administrującą rynkami energii, Gestore del Mercato dell'Energia, na stronie internetowej <http://www.mercatoelettrico.org/>

⁽⁴¹⁾ Zob. przypis 38.

(108) W odniesieniu do pozostałych używanych aktywów ujętych w kosztach kwalifikowalnych, Komisja przyjmuje rozumowanie przedstawione przez władze włoskie i przez Fri-El Acerra, że nawet jeżeli nie było żadnej formalnej wyceny *ex ante* dokonanej przez niezależnego eksperta, przeniesienie używanych zbiorników na paliwo odbyło się pomiędzy dwiema niezależnymi stronami w warunkach pełnej konkurencji. Cena zapłacona za te aktywa odpowiada cenie rynkowej, co potwierdza nowy dokument sporządzony przez tego samego niezależnego eksperta, który wcześniej oszacował wartość zamkniętej elektrowni.

(109) W rezultacie, nabycie tych aktywów bezpośrednio związanych z zakładem, tj. zamkniętej elektrowni ciepłej i używanych zbiorników na paliwo, można uznać za inwestycję początkową w rozumieniu pkt 35 wytycznych z 2007 r.

5.4.4. Zgodność z wytycznymi z 2007 r.

(110) Wobec powyższego, Komisja konkluduje, że mimo iż niektóre wymogi dotyczące regionalnej pomocy inwestycyjnej określone w wytycznych z 2007 r. zostały spełnione, obowiązki dotyczące pomocy regionalnej *ad hoc* na projekt inwestycyjny w odniesieniu do efektu zachęty i wkładu w rozwój regionalny nie zostały spełnione. Komisja stwierdza, że przedmiotowego środka nie można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE oraz wytycznych z 2007 r.

5.5. Zgodność z wytycznymi środowiskowymi z 2008 r.

(111) Ani na etapie wstępnej oceny ani na etapie formalnego postępowania wyjaśniającego władze włoskie nie odpowiedziały na spostrzeżenie Komisji, że wytyczne środowiskowe z 2008 r. wydają się bardziej właściwe dla oceny tego rodzaju środków, których cele związane są z energią i środowiskiem naturalnym, a inwestycja obejmuje elektrownię na biopaliwo.

(112) Sekcja 1.3.4 wytycznych środowiskowych z 2008 r. wymaga, aby środek miał efekt zachęty. W pkt 27 przewiduje się zatem, że „należy sprawdzić, czy danej inwestycji nie dokonano by nawet bez pomocy państwa”.

(113) W przedmiotowej sprawie, jak wyjaśniono w sekcji 5.4.1 powyżej, inwestycję podjęto, zanim organ właściwy do przyznawania pomocy wyraził jakiegokolwiek określony zamiar faktycznego przyznania pomocy. W konsekwencji zgłoszona pomoc nie może mieć żadnego efektu zachęty, i choćby z tego jedynie względu nie spełnia wymogów określonych w wytycznych środowiskowych z 2008 r.

(114) Ponadto Komisja zauważa, że pomimo wyraźnego wezwania w tym względzie, Włochy nie przedstawiły informacji koniecznych do wykazania, że środek spełnia warunki dotyczące pomocy inwestycyjnej na odnawialne źródła energii określone w wytycznych środowiskowych z 2008 r. (pkt 102-106).

(115) To państwa członkowskie muszą wykazać, że środek pomocy jest zgodny⁽⁴²⁾. Jako że Włochy nie przedstawiły informacji dotyczących tej kwestii, Komisja nie posiada wystarczających danych, aby wyciągnąć wnioski dotyczące zgodności z innymi kryteriami wytycznych środowiskowych z 2008 r.

(116) Komisja stwierdza, że środka pomocy nie można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE ani z wytycznymi środowiskowymi z 2008 r. ani z żadnymi innymi klauzulami wyłączającymi zawartymi w TFUE. Dlatego też środek powinien być zakazany.

6. WNIOSKI

(117) W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyjaśniła, dlaczego ma wątpliwości, czy analizowany środek może kwalifikować się do wyłączenia na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE; powody są streszczone w sekcji 3 niniejszej decyzji. Wątpliwości te nie zostały całkowicie rozwiane przez informacje i argumenty zawarte w uwagach przekazanych przez władze włoskie i beneficjenta pomocy.

(118) Komisja stwierdza, że zgłoszona pomoc regionalna *ad hoc*, która ma być przyznana przez władze włoskie na rzecz Fri-El Acerra, opisana w sekcji 2 niniejszej decyzji, nie spełnia wszystkich wymogów określonych w wytycznych z 2007 r. dotyczących zgodności z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE ani nie spełnia wszystkich wymogów określonych w wytycznych środowiskowych z 2008 r. dotyczących zgodności z rynkiem wewnętrznym na mocy 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Nie ma żadnych innych podstaw zgodności, które mogłyby mieć zastosowanie.

(119) Jako że przedmiotowy środek pomocy nie kwalifikuje się do żadnego z pozostałych wyłączeń określonych w TFUE, nie może on zostać wdrożony. Zgodnie z informacjami władz włoskich pomoc nie została jeszcze przyznana; nie ma zatem potrzeby nakazywania odzyskania pomocy,

⁽⁴²⁾ Zob. Trybunał Sprawiedliwości we wspólnych sprawach C-278/92 do C-280/92 *Hiszpania przeciwko Komisji* [1994] Rec. I-4103, pkt 49, oraz Sąd Pierwszej Instancji w sprawie T-176/01 *Ferriere Nord przeciwko Komisji* [2004] Zb.Orz. II-3931, pkt 94.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, której Włochy zamierzają udzielić na rzecz Fri-El Acerra Srl, w kwocie 19,5 miliona EUR, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

W konsekwencji pomoc ta nie może zostać wdrożona.

Artykuł 2

W terminie dwóch miesięcy od daty powiadomienia o niniejszej decyzji Włochy poinformują Komisję o środkach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 15 września 2010 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący
